

Codi: 104713

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA

Matèria: TEORIA I CONTEXT

Curs: SEGON

Semestre: SEGON

Equip docent: Núria Gómez Gabriel & Andreu Belsunces

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 75h

Hores autònomes: 75h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria és de caràcter obligatori i de metodologia teòrico-pràctica. S'entén la pràctica, llavors, com una dimensió articulada amb les de teoria, praxi i poiesis, tant en relació amb les situacions, processos i contextos que s'aborden i en els quals aquesta articulació es dona, com en relació al propi context pedagògic d'aprenentatges i activitats. Sobre la base d'això, l'objectiu general de la matèria és posar èmfasi en la relació, implicació i mútua incidència entre les arts i els dissenys i el seu context, interdependent i circumdant.

En les quatre assignatures que componen la matèria s'enfortirà la disposició investigadora dels/les alumnes des de la condició del pensament crític, situat i contextual en, per a i a través de les arts i els dissenys; s'abordaran, de forma àmplia i oberta, marcs teòrics, discursos, conceptes i metodologies procedents de camps de saber tant de les ciències socials com dels estudis científics-tècnics; s'incidirà en la reflexió i projecció de les pràctiques dels/les alumnes en i per al context, tant professional com a acadèmic.

Assignatures de la matèria:

INTRODUCCIÓ A LA INVESTIGACIÓ EN ARTS I DISSNY

ESTUDIS CRÍTICS I CULTURALS 1

ESTUDIS CRÍTICS I CULTURALS 2

PROFESSIÓ I CONTEXT

INTRODUCCIÓ A LA INVESTIGACIÓ EN ARTS I DISSENY.

La *documenta 13* de Kassel (2012), comissariada per Carolyn Christov-Bakargiev i Chus Martinez, va suposar la consolidació del terme *artistic research* (investigació artística) al fer visible el debat dels darrers anys entorn a la relació entre les practiques artístiques, el disseny i l'especulació teòrica. Un canvi de paradigma cap a una nova forma de mirar a-través-de-l'art que com explica Hito Steyerl es defineix per la seva indefinició. Aquesta condició postdisciplinària situa la recerca artística i científica en contacte amb altres camps de coneixement a partir d'un plantejament holístic i no logo-cèntric. En aquest encreuament, metodologies de les ciències socials i polítiques, de l'antropologia, la biologia o la filosofia –per citar alguns exemples– són assumides des de les pràctiques artístiques per crear noves eines i processos socials que s'obren camí *més enllà* del museu i que exploren altres espais de pensament des d'on imaginar futurs possibles.

La finalitat d'aquesta assignatura és introduir a l'alumne en el camp de la investigació en arts i dissenys a través d'una aproximació pràctica a les metodologies d'investigació artística emprades al llarg de la Història i la creació d'un espai de treball en grups de recerca. Es realitzaran dos seminaris pràctics amb la participació de professionals de diferents àmbits de la creació/investigació i es durà a terme una mostra final oberta al públic.

OBJECTIUS

Genèrics:

Analitzar: Desenvolupar la facultat d'observació, recerca i pensament crític.

Relacionar: Desenvolupar la facultat de relacionar.

Sintetitzar: Desenvolupar la capacitat de síntesi per explicar d'una manera clara, oral i gràficament, les seves propostes.

Idear: Desenvolupar la capacitat d'argumentar una reflexió.

Referenciar: Desenvolupar la capacitat de contextualitzar les propostes en els casos d'estudi corresponents.

Adequar: Ser coherent en totes les decisions preses al llarg d'un projecte.

Materialitzar: Desenvolupar la capacitat creativa i la de generar i utilitzar recursos processuals i comunicatius.

Procés: Desenvolupar la capacitat d'entendre el procés com a motor creatiu.

Bloc 1:

Aprendre els eixos fonamentals d'una investigació científica/artística.

Establir contacte amb models de pensament singulars en els processos de treball d'artistes i dissenyadors.

Utilitzar la capacitat d'observació, d'anàlisi i d'interpretació així com la pràctica de la recerca documental específica aplicada projecte en concret.

Aprendre a treballar en equip d'una manera coordinada i eficient.

Bloc 2:

Conèixer mètodes d'investigació aplicats en l'àmbit professional de la recerca en arts i dissenys.

Dur a la pràctica metodologies que desplacen el cos i per tant l'experiència i el coneixement.

Crear un diàleg amb investigacions existents.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Entendre la praxis de les arts i els dissenys com una escriptura del pensament

Bloc 3:

Desenvolupar recursos instrumentals pel que fa referència als processos de registre, documentació, sistematització de la informació, metodologies d'anàlisi i tècniques de representació i presentació.

Capacitat de síntesi i comunicació dels resultats obtinguts.

Desenvolupar nous codis i escriptures no logo-cèntriques.

Transformar un projecte personal i en grup en un dispositiu obert al públic.

COMPETÈNCIES

E06. Assenyalar i descriure vincles entre teoria i experiència en el treball propi a partir de l'acotació de problemes i evidències en el context sociocultural i de la proposta d'hipòtesi.

E11. Treballar de forma coherent amb diferents metodologies per afrontar situacions diverses en el desenvolupament del projecte propi.

E14. Identificar i aplicar els elements bàsics d'un procés d'exploració i anàlisi en un camp concret de les arts i el disseny.

E15. Planificar i controlar les fases d'un projecte en el camp de les arts i/o els dissenys prenent decisions en funció d'agents externs, condicionants del context i les pròpies limitacions.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.

T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.

T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.

T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.

T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.

T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1 (E06.10). Detectar temes, problemes, manques o necessitats en la realitat econòmica social.

RA2 (E06.11). Comprendre les lògiques que regeixen un context sociocultural i històric per orientar el treball teòric i pràctic.

RA3 (E11.6). Posicionar-se epistemològica i ontològicament.

RA4 (E11.7). Identificar i emprar eines i recursos dels àmbits científicotècnic i científicosocial per al treball especulatiu, experimental i empíric.

RA5 (E14.7). Reconèixer diferents metodologies articulades amb o basades en la pràctica de les arts i els dissenys.

RA6 (E14.8). Assenyalar i acotar problemes de l'exploració teòrico-pràctica.

RA7 (E14.9). Aplicar conceptes i metodologies d'altres disciplines a la pràctica exploratòria en les arts i el disseny.

RA8 (E14.10). Formular, contrastar i validar/refutar hipòtesi.

RA9 (E15.12). Reconèixer els elements i fonaments bàsics d'un procés de recerca en un camp concret de les arts i el disseny.

RA10 (E15.13). Utilitzar els mètodes per a l'organització i classificació dels materials recopilats.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.

T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.

T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.

T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.

T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.

T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.

T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.

T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.

T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.

T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

L'assignatura s'organitza a través de 3 blocs principals:

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Bloc 1/ ACCIÓ, AGÈNCIA, ESTRUCTURA. Introducció a la investigació en les arts i els dissenys.

El primer bloc de l'assignatura compren 6 sessions on es combinen classes magistrals d'una hora i mitja en la que es presenten exemples metodològics en la recerca de les arts i els dissenys i dues hores i mitja de pràctica en la que es durà a terme la primera fase de la investigació que es formalitzarà en el tercer bloc. L'aproximació i apropiació de mètodes i recursos de recerca ja emprats ens permetrà assentar un punt de partida des d'on desenvolupar un espai d'experimentació en el sí de la pràctica formal dels alumnes. (*Veure continguts a la programació de les sessions.)

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i RA.10.

Bloc 2/ SESSIONS METODOLÒGIQUES – FUTURS EXPERIMENTALS.

A) FEMINISME INTERSECCIONAL

“Trobar un terreny comú i plural des d'on poder assenyalar, qüestionar, i reconstruir teories i pràctiques de crítica i investigació, ha estat sempre un dels objectius principals dels diferents feminismes. Pensar de maneres diferents, o ocupar altres llocs des dels quals poder mirar, ha permès a les perspectives feministes embarcar-se en exploracions complexes de diferents realitats que permeten construir possibles presents per venir. El propi cos, per exemple, s'invoca com a subjecte actiu corpori que permet trencar amb les idees d'investigacions teòriques passives i abstractes. El conèixer implica doncs una constant i infinita articulació de formes de relació entre els diferents subjectes corporis, realitats visibles i invisibles, i nous imaginaris que obren diferents cosmologies.”

Lara Garcia Diaz cursa la seva tesi doctoral en Sociologia de l'Art a la Universitat d'Amberes (UA) i al Institut d'Investigació per a les Artes (ARIA). Becada per el Fons Flamenc d'Investigación Científica (FWO-Odyseus). Forma part del grup d'investigación Culture Commons Quest Office (CCQO) des del qual, amb una perspectiva feminista autonomista, assenyala el creixement exponencial d'un cos social precari, estressat i explotat, i proposa reformular el concepte i la pràctica del *comú* per al desenvolupament d'alternatives tant productives com reproductives.

B) INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

Sessió on s'abordaran d'una banda qüestions com les metodologies d'investigació en intel·ligència artificial (agents racionals flexibles), concretament l'aprenentatge estadístic de patrons multisensorials/computacionals, i de l'altra el procés de síntesi que porta a la creació d'un sistema visual per a la comunicació corporativa. L'objectiu d'aquest marc de treball és el de posar en marxa el diàleg entre disciplines que, si bé es coneixen, rarament es confronten de manera crítica i s'avaluen entre elles més enllà dels seus propis paràmetres.

Lluc Baños Aixalà (Barcelona, 1985), llicenciat en Belles Arts el 2012 per la Universitat de Barcelona i Graduat Superior en Disseny Gràfic per l'Escola EINA el 2009, premi Plata LAUS el 2010 en la categoria Projecte Final de Carrera. Compagina la seva feina com a artista amb la d'assistent i col·laborador amb la companyia d'arts escèniques Societat Doctor Alonso, amb qui participa en la obra "Y los huesos hablaron", estrenada al Festival GREC 2016. Des del 2014 coordina la residència d'artistes i espai expositiu en entorn rural Major 28 a La Floresta, Lleida. Actualment cursant el postgrau Project Studies for Professional Artists a Kung. Konsthögskolan, Estocolm.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i RA.10.

Bloc 3/ TAULES DE RECERCA I SIMPOSI OBERT AL PÚBLIC

Es dedicaran les dues primeres sessions a decidir un gran tema d'investigació que es desenvoluparà al llarg de l'assignatura des de diferents perspectives. El grup es dividirà en taules de recerca i cada una d'elles s'aproximarà a l'objecte d'estudi a partir de l'apropriació de les metodologies de recerca treballades a l'aula. El resultat de la investigació serà exposat a final de curs mitjançant un simposi obert al públic.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i RA.10.

METODOLOGIA

Present Continu

Aquesta assignatura assenta els seus fonaments en la pràctica del *fer mentre passa*. Cada sessió planteja una primera part de treball conceptual (1:30h), una introducció a les estructures i processos de recerca, i una segona part pràctica (2:30h) on es durà a terme una investigació en grup mitjançant l'aplicació i apropiació de diferents models metodològics. Les metodologies artístiques proposen una altra relació amb el món. Es basen en el saber de l'experiència situada i concreta, atenent a la imaginació, a la ficció i a la creació de diverses maneres d'aproximar-se a una mateixa cosa o cas d'estudi. Per això són de caràcter transformador. En aquest sentit el saber de l'experiència artística és de caràcter relacional i situacionista: ens facilita la possibilitat de *conèixer al descobrir i descobrir-se amb la matèria*.

Al llarg del curs es duran a terme una investigació que es desplegarà en les seves formes les últimes sessions amb el disseny i realització d'un simposi obert al públic.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h
Hores activitats dirigides: 30h (20%)
Hores activitats supervisades: 30h (20%)
Hores aprenentatge autònom: 75h (50%)
Hores activitats d'avaluació: 15h (10%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.
Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva al voltant de la temàtica que presenta cada sessió i posada en marxa de models metodològics de recerca.

Descripció: Treballaran dos professors junts amb cada grup de classe en el qual estaran tots els alumnes assignats. A l'inici de cada projecte, els professors faran una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà d'una constel·lació de casos d'estudi, eines i recursos a partir de les quals desenvolupar l'activitat supervisada. Hi haurà al mateix temps es facilitaran mapes conceptuals i materials complementaris a la temàtica de la sessió a fi de facilitar la plena integració dels coneixements necessaris.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i RA.10.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.
Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: Mitjançant taules de treball, el grup classe durà a terme una fase de recerca, experimentació i disseny formal d'una investigació comú.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i RA.10.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Descripció: L'alumnat assumirà el compromís de fer avançar l'estat de la recerca en les seves hores autònomes per fer créixer la investigació entre sessions lectives.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i RA.10.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

Descripció: Es valorarà el grau d'implicació i participació al llarg de cada una de les sessions que conforma el curs. Tanmateix, l'alumnat entregarà la seva recerca a través d'una exposició oral en dues fases (primer bloc i tercer bloc). Al final de l'assignatura es realitzarà una jornada de reflexió i d'avaluació conjunta.

Resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i RA.10.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura no serà la 1/2 ponderada dels 3 treballs, si no que es tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant. El contingut de cada treball s'especificarà a l'enunciat corresponent.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (35%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (35%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (30%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

L'activitat d'avaluació de l'assignatura és divideix en tres entregues:

1. Seminaris (individual): participació activa (50%) i ressenya (50%). (20% de l'avaluació global)
Resultats d'aprenentatge: atendre a la concentració, participació i acció de la pràctica situada.
2. Taules de Recerca (80% de l'avaluació global)

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- a. Taules de Recerca (en grup): dossier de projecte (30%)
- b. Taules de Recerca (en grup): presentació (30%) i jornada de reflexió (10%) (un 80% de l'avaluació global).

Els criteris d'avaluació es basen en la capacitat d'identificar problemàtiques del present i formular hipòtesis de recerca; conèixer i aplicar eines i recursos metodològics adequats al plantejament de les hipòtesis inicials; explorar eines de recerca i d'organització material de la informació; entendre que la matèria, les formes i els processos de creació tenen un valor conceptual en les pràctiques d'investigació artística; difuminar els límits entre teoria i pràctica mitjançant processos de treball dialògics; i, formalitzar la recerca en un dispositiu que compleixi les premisses inicials de la recerca desenvolupada.

BIBLIOGRAFIA TRANSVERSAL

ASHFORD, Doug; EXPÓSITO, Marcelo; FORE, Devin; HOLMES, Brian; KIAER, Christina; STEYERL, Hito; VILENSKY, Dmitry. *Los Nuevos Productivismos*. Barcelona: Museu d'Art Contemporani de Barcelona i Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2009.

BLASCO, Selina (ed.). *Investigación artística y universidad: materiales para un debate*. Madrid: Ediciones asimétricas, 2013.

BURGIN, V. *Reflexiones sobre grado de investigación en los departamentos de artes visuales*. Journal of Media Practice 7, nº2 101-8 N, 2006

Documenta 13. "The dance was very frenetic, lively, rattling, clanging, rolling, contorted, and lasted for a long *time*" [en línia] a <http://d13.documenta.de/#welcome/> 2 (2012)

STEYERL, H. "¿Una estética de resistencia? La investigación artística como disciplina y conflicto" [en línia] a <http://eipcp.net/transversal/0311/steyerl/es> (2010)

PÉREZ, Victoria; SÁNCHEZ, José Antonio (ed.). Cairon 13. Revista de estudios de danza. Journal of Dance Studies: *Práctica e Investigación*. Cairon, 2010.

MORGADO, I. *Cómo percibimos el mundo*. Madrid: Ariel, 2012.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA A LES SESSIONS METODOLÒGIQUES

HARAWAY, D. *When Species Meet*, 2007. Minneapolis: Universitat de Minnesota, 2008

HARAWAY, D. *Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene*. Durham, NC: Duke University Press, 2016

BARAD, K. "Durham Posthumanist Performativity: Toward an Understanding of How Matter Comes to Matter." *A Meeting the Universe Half Way*. Durham, NC: Duke University Press, 2003

BENNETT, J. *Vibrant Matter. A political Ecology of things*, Durham, NC: Duke University Press, 2010

FERNÁNDEZ-SAVATER, A (2011): "Crisis de la presencia. Una lectura de Tiqqun" [en línia] a <http://www.espaienblanc.net/Crisis-de-la-presencia-Una-lectura.html> (2011-07-09).

FEDERICCI, S. *Calibán y la bruja, cuerpo y acumulación originaria*. Madrid: Traficantes de sueños, 2010.

DANOWSKI, D. i VIVEIROS DE CASTRO, E. "Is there any world to come?" [en línia] a <http://supercommunity.e-flux.com/texts/is-there-any-world-to-come/> (2015-07-07)

*Al llarg del curs es facilitarà bibliografia complementària

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 18 setmanes, és a dir, sessió per setmana seguint la següent distribució:

Sessió 1: Presentació i introducció a l'assignatura

Excavació de paraules INVESTIGACIÓ / ART / DISSENY (metodologia de Societat Doctor Alonso), introducció en la investigació artística i discussió sobre les línies de recerca dels grups de treball.

Sessió 2: *Algún día este dolor te será útil*

Com elaborar un treball d'investigació (sobre la base de l'estudi de Betariz Fernández Ruiz). –Elecció del tema d'estudi. Estat de la qüestió. Organització material. Processar la informació: el primer guió. Escripures. Recepció (públic i usuaris).

Sessió 3: Productivisme i Nous Productivismes

Als anys vint, autors productivistes (Vertov, Stepanova, Tretiakov, Popova, Rodchenko, etc) van dissenyar complexos procediments d'investigació com el *cinema-ull*, el *cinema-veritat*, la biografia de l'objecte o el fotomuntatge, per citar-ne alguns. Els Nous Productivismes recullen el moviment soviètic de las avantguardes per pensar de quines formes és possible apropiari-se alguns dels seus procediments, models i eines i quin pot ser el seu valor en la actualitat política.

Taula de Recerca: Elecció del tema d'estudi

Sessió 4: La desmaterialització de les arts i dissenys. El fluxe de treball.

Els anys seixanta i la desmaterialització de l'art contemporani van donar peu a mètodes i processos de creació vinculats a la recerca conceptual i a la crítica academicista (John Baldessari, Robert Morris, Yvonne Rainer, Joseph Beuys, Antoni Muntadas, etc.). En l'actualitat la noció de *fluxe* ha estat definida per Boris Goys a través de la possibilitat de fer servir

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

conceptes, projectes, idees i missatges polítics en l'art i que ja els filòsofs del «gir lingüístic» van posar de manifest. Precisament perquè reivindicaven el caràcter material del pensament mateix. Per a aquests filòsofs, pensament equivalia a ús del llenguatge. I el llenguatge s'entenia com a material de cap a peus, com a combinació de sons i signes visuals. Així, es va demostrar que hi havia una equivalència, o si més no un paral·lelisme, entre paraula i imatge, entre l'ordre de les paraules i l'ordre de les coses, la gramàtica del llenguatge i la gramàtica de l'espai visual.

Taula de Recerca: Estat de la qüestió

Sessió 5: El pensament encarnat i la importància transformadora d'esdevenir l'altre.

En les últimes dècades els models cognitius, els valors i les pràctiques de la Modernitat han entrat en una crisi que molts consideren terminal. El pensament contemporani s'ha abocat a qüestionar conceptes i metàfores que han estructurat la concepció moderna del món i les seves convencions. Des de diverses perspectives que inclouen la lingüística, la filosofia del llenguatge, la teoria de la categorització, la intel·ligència artificial, la psicologia cognitiva, la teoria literària, la crítica d'art, la filosofia de la ciència s'ha qüestionat el discurs modern respecte del subjecte, el coneixement i la producció de sentit. (Robert Morris, Aimar Perez Galí, Maciunas, Esther Ferrer, Panofsky, Tomas Hirschhorn, Colectivo Un Falduo Moderno, Francesc Ruiz, etc.)

Taula de Recerca: Organització Material

Sessió 6: Coneixement situat

La teoria del *coneixement situat* encunyat per Donna Haraway (1944) parteix d'una xarxa de repropiacions del coneixement que reivindica la visibilitat de les microcultures i els microsabers. El pensament situat implica una necessària decolonització de la nostra relació amb el saber en favor dels microsabers perifèrics, des d'un pensament situat i connectat a les pràctiques. Des d'aquesta perspectiva són necessàries metodologies transductores orientades a desfer les relacions entre saber i poder. (ARTEFACTUM).

Taula de Recerca: El primer guió

Sessió 7: SESSIÓ METODOLOGICA I – Conduïda per Lara García.

FEMINISME INTERSECCIONAL

Nou(s) Materialisme(s) i coneixement situat.

Aquest seminari pràctic pren com a objectiu aproximar a les/els estudiants a noves metodologies o formes d'investigació inspirades en corrents feministes que els permetin obrir horitzons diferents i formes d'interacció desconegudes *amb* i *al voltant* del seu propi treball creatiu. De les moltes possibilitats que s'obren dins d'aquest camp, es proposen dues formes concretes d'aproximació:

A través del conjunt heterogeni de tendències de pensament feminista que es reuneixen sota el nom de *Nous Materialisme(s)* els quals proposen reflexionar sobre les agències, energies, potències i poders que té inscrita la matèria. Una de les preguntes essencials dins d'aquest corrent és precisament qüestionar *Com es materialitza la teorització?* Seguint aquí els pensaments de Karen Barad, una comprensió "performativa" de les pràctiques discursives podria desafiar la creença "representacionalista" de les paraules per representar coses preexistents. La performativitat és entesa aquí com una contestació del poder excessiu atorgat al llenguatge per determinar la realitat i com a eina per a practicar la importància del "coneixement situat" (Donna Haraway) dins de la investigació.

Mitjançant exercicis físics i moments d'intercanvi col·lectiu els objectius principals seran:

- Conèixer genealogies de pensament feminista des de la perspectiva dels *Nous Materialismes*.
- Analitzar i sistematitzar les diferents línies d'investigació de les / els estudiants utilitzant la "performativitat" com a metodologia de recerca. Es podrà així reflexionar sobre com es teoritza la matèria però, més important, sobre les possibilitats de materialitzar la teorització.

Sessió 8: SESSIÓ METODOLOGICA II – Conduïda per Lara García.

FEMINISME INTERSECCIONAL

La màgia, el ritual i la "crisi de la presència".

A través de la màgia, el ritual, i la "crisi de la presència" (Amador Fernández-Savater). Són molts els coneixements i metodologies d'investigació que han estat silenciades pel seu poder d'invocació de realitats ocultes, i, precisament, per la seva capacitat de qüestionar la nostra cosmologia instaurada. Silvia Federicci presenta un dels estudis més fascinants sobre com la caça de bruixes va ser una operació per subjugar les dones i apropiar-se de la seva feina i coneixement, donant començament així a la creació del capitalisme i la imposició d'alguns dels valors patriarcals de els que es sustenta

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

la nostra societat actual. Cal sumar aquí també la desvalorització de la màgia i els rituals com a forma de relació amb el món que ha suposat un fet importantíssim en la nostra construcció dualista de la realitat (cultura/naturalesa, cos/ment...). Per això, Amador Fernández-Savater proposa recuperar el ritual com a espai col·lectiu d'elaboració i com a eina vital per gestionar la "crisi de la presència" d'una forma col·lectiva. El ritual, entès com una forma relacional d'esdevenir juntes / junts (Jacques Derrida), una pràctica de reconfiguració de noves formes de vida que incorporen a l'altre/altra (Judith Butler) o com a espai potenciador de relacions de cura horitzontals entre nosaltres/nosaltres, serveix per endinsar-se en el desconegut i acull la pèrdua com a zona de trobada. La màgia es converteix en una eina des d'on mirar allò inexplorat i acollir formes de vulnerabilitat, o la pèrdua de control, que ens ajuden a crear nous espais d'investigació.

Mitjançant la utilització del Tarot i el Pèndol (Nous Espiritismes) els objectius principals d'aquesta sessió seran:

- Utilitzar eines del ritual màgic com a mètode introductori a la investigació des de el desconegut i l'incontrolable.
- Desenvolupament d'un espai col·lectiu de discurs crític capaç de qüestionar patrons normatius de coneixement.
- Elaboració col·lectiva de noves cosmologies i per això noves formes de relació amb la investigació, allò investigat i la/investigador.

Sessió 9: SESSIÓ METODOLOGICA III – Amb la col·laboració d'investigadors en el camp de l'escultura (Lluc Baños), del disseny gràfic (Sebastian Berns), la neurociència (Daniel Duato) i el disseny de so (Blazej Kotowski).

INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

Agents relacionals flexibles.

Sessió on s'abordaran d'una banda qüestions com les metodologies d'investigació en intel·ligència artificial (agents racionals flexibles), concretament l'aprenentatge estadístic de patrons multisensorials/computacionals, i de l'altra el procés de síntesi que porta a la creació d'un sistema visual per a la comunicació corporativa.

L'objectiu d'aquest marc de treball és el de posar en marxa el diàleg entre disciplines que, si bé es coneixen, rarament es confronten de manera crítica i s'avaluen entre elles més enllà dels seus propis paràmetres.

Sessió 10: TAULA DE RECERCA –Escriptures I

Realització d'un mapa en base a la informació/investigació realitzada al llarg del curs.

Sessió 11: TAULA DE RECERCA –Escriptures II

Conceptualització d'una proposta per a la mostra final.

Sessió 12: TAULA DE RECERCA –Escriptures III

Realització de la proposta.

Sessió 13: DISSENY DE SIMPOSI

Direcció artística i comunicació de la mostra final (treball en grup).

Sessió 14: PREPARATIUS SIMPOSI (2hores)

Organització i divisió de tasques per a la mostra final.

Sessió 15: SIMPOSI (6hores)

Es dedicaran 6 hores amb pausa a l'exposició del treball realitzat a l'assignatura. L'activitat tindrà lloc a la sala d'actes de la universitat i serà de caràcter públic.

Sessió 16: JORNADA DE REFLEXIÓ

Conclusions sobre l'experiència adquirida al llarg de l'activitat final.

Sessió 17

JUNTA D'AVUACIÓ DOCENT PER CURSOS (no lectiu)

Sessió 18

SESSIÓ DE TANCAMENT: Tancament de l'assignatura mitjançant entrevistes individuals.